

Pošte Srpske a.d. Banjaluka



Zabilješke-Note

Uz finansijske izvještaje na dan 31.12.2023. godine

Banjaluka, februar 2024. godine

OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka je pravni sljedbenik Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, sa p.o. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu, oznaka i broj upisnika suda: U/I-878/96, dana 20.12.1996. godine, Javno osnovno državno preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske sa p.o. Banja Luka upisano je na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske br. 02-1394/96 od 10.12.1996. godine (Sl. gl. RS. br. 30/96) o podjeli Jedinstvenog javnog preduzeća PTT saobraćaja Republike Srpske na JODP za Telekomunikacije Republike Srpske i JODP za poštanski saobraćaj Republike Srpske.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci oznaka i broj upisnika suda: U/I 574/98 dana 02.04.1998. godine izvršen je upis u sudski registar promjene sjedišta koje glasi: Kralja Petra I Karađorđevića br. 8. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci, broj registarskog uložka registarskog suda: 1-10036-00, oznaka i broj upisnika suda: U/I-3216/02 od 25.12.2002. godine upisana je statusna promjena - vlasnička transformacija u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) i promjena broja adrese kod Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, Banja Luka, sa p.o. tako da će poslovati pod nazivom: PREDUZEĆE ZA POŠTANSKI SAOBRAĆAJ REPUBLIKE SRPSKE, A.D. BANJA LUKA, Ul. Kralja Petra I Karađorđevića broj 93.

U međuvremenu vršeno je nekoliko izmjena u registraciji radi promjena u nazivu firme, usklađivanja sa nomenklaturom zanimanja, promjena lica za zastupanje i usklađivanja opštih akata sa Zakonom o privrednim društvima RS. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-001631 od 19.07.2019. godine kao lice ovlašćeno za zastupanje upisan je Miladin Radović sa početkom od 09.07.2019.godine i to kao vršilac dužnosti direktora Pošta Srpske ad Banja Luka. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-002017 od 13.09.2019. godine Miladin Radović je ovlašćeno lice za zastupanje Preduzeća i to kao direktor Pošta Srpske a.d. Banja Luka.

Osnivači i osnivački kapital

Prema Rješenju nadležnog registarskog suda od 25.12.2002. godine kojim je izvršen upis statusne promjene - vlasnička transformacija prodajom dijela državnog kapitala prema Zakonu o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) kao osnivač (Prilog uz Rješenje broj: 2. Naziv i sjedište osnivača odnosno prebivalište ulagača) upisano je:

| | |
|---------------------|------------------------------------|
| Državni kapital | 25.190.566 KM ili 65% broja akcija |
| Vaučer ponuda | 7.750.532 KM ili 20% broja akcija |
| Penzioni fond | 3.875.423 KM ili 10% broja akcija |
| Fond za restituciju | 1.937.712 KM ili 5% broja akcija |

| | |
|---------|------------------------|
| Ukupno: | 38.754.233 KM ili 100% |
|---------|------------------------|

Akcije su obične nominalne vrijednosti 1,00 KM po akciji. Knjigu akcionara vodi CRHOV na osnovu zaključenog ugovora, a akcije su uvrštene na slobodno berzansko tržište Banjalučke berze.

Osnovni identifikacioni podaci

Matični broj Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka je: 1878182.

Šifra osnovne djelatnosti je 53.10 - Pružanje univerzalnih poštanskih usluga.

Poreski broj je: 4400959000002, PDV broj: 400959000002.

Prema podacima Oblasti za pravne poslove i ljudske resurse Preduzeća broj zaposlenih na dan 31.12.2023.godine je 2.624 od čega 2.455 sa ugovorom o radu na neodređeno, 142 sa ugovorom o radu na određeno vrijeme i 27 radnika je na probnom radu, dok je u uporednom periodu 2022. godine bilo zaposleno 2.500 radnika, od čega 2.401 sa ugovorom o radu na neodređeno, 50 sa ugovorom o radu na određeno vrijeme i 49 radnika je na probnom radu.

Na osnovu obavijesti Oblasti za računovodstvo i finansije Uprava Preduzeća je donijela 01.03.2023.godine Odluku broj: 1.-794-1/23 o utvrđivanju procenta srazmjernog odbitka ulaznog PDV za 2023.godinu od 5%.

Preduzeće obavlja i poslove spoljno-trgovinskog poslovanja za svoje potrebe i potrebe trećih lica i to:

- a) Spoljno-trgovinski promet, poslovi uvoza i izvoza roba u okviru registrovane djelatnosti,
- b) Izvoz i kupovina u inostranstvu opreme, rezervnih dijelova za uvezenu opremu, reprodukcioni i drugi materijal i pribor,
- c) Usluge u spoljno-trgovinskom prometu, posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga.

Društvo je uskladilo opšta akta sa Zakonom o privrednim društvima od 28.12.2010. godine. Statutom Preduzeća definisano je da Preduzeće svoju djelatnost vrši neposredno ili putem svojih organizacionih dijelova (poslovnih odnosno radnih jedinica), finansijskih organizacija i drugih privrednih subjekata koje osniva.

Dijelovi Preduzeća osnovani u cilju efikasnijeg poslovanja istog, nemaju status pravnog lica.

1. ORGANIZACIONA STRUKTURA DRUŠTVA

Normativna osnova

Saglasno odredbama člana 442. stav 3. *Zakona o privrednim društvima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 127/08 i 58/09) i člana 1., 2., 5. i 54. *Zakona o javnim preduzećima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04), Skupština akcionara Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka, na sjednici održanoj dana 30.10.2023. godine, donijela je *Statut Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka* (zaveden pod brojem: 1.-3420-3/23 i datumom 30.10.2023. godine).

Djelatnost poštanskog saobraćaja regulisana je Zakonom o poštanskim uslugama Republike Srpske (Sl.gl. RS 30/10 i 38/10). Tehnološki proces obavljanja poštanskog saobraćaja regulisan je pravilnicima o platnom prometu, uputničkom prometu, paketskom prometu. Cijene za obavljanje usluga su utvrđene tarifom na koje daje saglasnost Vlada RS. Nadzorni odbor Preduzeća je dana 04.08.2022. godine donio Odluku o usvajanju Cjenovnika usluga „Pošta Srpske“, a Vlada Republike Srpske je na dio Cjenovnika koje se odnosi na rezervisane poštanske usluge dala saglasnost Odlukom broj 04/1-012-2-3298/22 od 09.09.2022.godine.

Cjenovnik rezervisanih poštanskih usluga objavljen je u Službenom glasniku 23.09.2022.godine (SL.glasnik RS 94/22) i isti se i primjenjuje od 01.10.2022.godine. Nadzorni odbor Preduzeća je dana 20.04.2023. godine donio odluku o izmjeni Cjenovnika „Pošta Srpske“ broj 1.-1803-13/22, na dio Cjenovnika koji se odnosi na prenos jedne riječi telegrama za I zonu (Srbiju i Crnu Goru), a dana 27.04.2023. godine Nadzorni odbor Preduzeća je donio Odluku o izmjeni Cjenovnika „Pošta Srpske“ u dijelu „Dopunske poštanske usluge“. Navedene izmjene se primjenjuju od 01.05.2023.godine. Odlukom broj 1.1803-15/22 od 20.06.2023. Nadzorni odbor vrši izmjenju Cjenovnika u dijelu „2.7. Finansijske usluge“ tačka 2.7.1.1. Uplate na šalterima i ta izmjena se primjenjuje od 01.07.2023. Zadnju izmjenju Cjenovnika u 2023. godini Nadzorni odbor je usvojio dana 22.09.2023. Odlukom 1.1803-16/22 i to u dijelu I 2. Unutrašnji poštanski saobraćaj-Nerezervisane usluge u stavu 2.6.1.2. pošiljka Brze pošte-EMS i u stavu 2.6.1.3. pošiljka Biz ekspres. Ove izmjene Cjenovnika se primjenjuju od 01.10.2023.

Organi upravljanja

Organi Preduzeća (prema odredbama Statuta) su:

- Skupština akcionara,
- Nadzorni odbor,
- Uprava.

Odlukom Skupštine akcionara Preduzeća broj 1.-1901-3/21 od 09.07.2021. godine imenovani su članovi Nadzornog odbora Preduzeća u sastavu:

1. Marko Mihajlović, diplomirani inženjer elektrotehnike i računovodstva-specjalista, iz Bijeljine,
2. Neven Stanić, magistar međunarodnih odnosa iz Banja Luke,
3. Dragana Dubajić, master inženjer elektrotehnike i računovodstva iz Bijeljine,
4. Boris Dmitrašinović, diplomirani ekonomista iz Banja Luke, i
5. Aleksandar Vrhovac, master prava iz Banja Luke.

Statutom Preduzeća definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Preduzeća.

Organizacija Preduzeća

Organizacija Preduzeća uređuje se posebnim pravilnikom. Pravilnikom o organizaciji rada u Preduzeću za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka uređuje se: tehničko-tehnološka podjela rada u Preduzeću, principi organizacije rada u Preduzeću, kriteriji za organizovanje tehničko-tehnoloških, saobraćajnih i radnih cjelina, kao oblika unutrašnje organizacije Preduzeća, organizacija i djelokrug rada, odnosno poslovi koji se obavljaju u organizacionim dijelovima Preduzeća, organizacija rukovođenja, subordinacije i koordinacije procesa rada, raspored funkcija u organizaciji, uslovi i postupak za promjenu organizacije rada u Preduzeću i druga pitanja od značaja za organizaciju rada.

Prema odredbama Pravilnika za obavljanje tehničko-tehnoloških poslova, iz djelatnosti Preduzeća, kojima se obezbjeđuje uredno i neprekidno odvijanje poštanskog saobraćaja i funkcionisanje Preduzeća kao jedinstvenog poslovnog i pravnog subjekta, utvrđeni su organizacioni dijelovi Preduzeća:

1. Uprava Preduzeća
2. Direkcija Preduzeća
3. Radne jedinice Preduzeća

Upravu Preduzeća čine: direktor i izvršni direktori.

Prema odredbama *Pravilnika za obavljanje tehničko-tehnoloških poslova* koncepcijska osnova i opšti prilaz, sa ekonomsko-tehnološkog stanovišta proizvodnje i pružanja usluga, institucijalnom djelovanju i uticaju na poštanski sistem kao javne funkcije, konvencije, aranžmani, bilateralni sporazumi i drugo, međunarodne poštanske regulative, opredjeljuju i integrišu sljedeće poslovne oblasti u *Direkciji* Preduzeća:

1. Oblast poštanskog saobraćaja,
2. Oblast finansijskih usluga,
3. Oblast informaciono-komunikacionih tehnologija i razvoja,
4. Oblast računovodstva i finansija,
5. Oblast investicija i nabavki,
6. Oblast prodaje i marketinga,
7. Oblast pravnih, opštih i poslova ljudskih resursa.

Osim gore navedenih oblasti u Preduzeću u sklopu Uprave Preduzeća djeluju:

1. Odjeljenje interne revizije,
2. Služba za logistiku,
3. Služba unutrašnje kontrole i
4. Služba za međunarodnu i poštansku saradnju.

Radne jedinice, kao dijelovi Preduzeća, organizuju se kao tehničko-tehnološke, saobraćajne i radne cjeline za vršenje poslova iz djelatnosti Preduzeća na određenom području ili cijelom području Republike Srpske, Distrikta Brčko-BiH. i to:

1. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Banja Luka,
2. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Prijedor,
3. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Doboј,
4. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Brčko,
5. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Bijeljina,
6. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Zvornik,
7. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Sokolac,
8. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Foča,
9. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Trebinje,

Pored nabrojanih Radnih jedinica poštanskog saobraćaja u Preduzeću je organizovana i specijalizovana Radna jedinica poštansko-saobraćajni centar Banja Luka.

Statutom Preduzeća definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Preduzeća.

Gore pomenuti Pravilnik je regulisao broj izvršnih direktora i njihove nadležnosti kako slijedi:

1. Izvršni direktor za poštanske i šalterske poslove odgovoran je za rad:
 - Oblasti poštanskog saobraćaja, i
 - Oblasti finansijskih usluga.

2. Izvršni direktor za informaciono-komunikacione tehnologije, razvoj , prodaju i marketing odgovoran je za rad:
 - Oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija i razvoja, i
 - Oblasti prodaje i marketinga.
3. Izvršni direktor za ekonomske i računovodstvene poslove je odgovoran za rad:
 - Oblasti računovodstva i finansija.
4. Izvršni direktor za pravne, opšte poslove, ljudske resurse i investicije je odgovoran za rad:
 - Oblasti pravnih, opštih i poslova ljudskih resursa, i
 - Oblasti investicija i nabavki.

Društvo nije u mogućnosti da ostvaruje prihode u skladu Članom 9. Zakona o poštanskim uslugama RS (Sl. Glasnik RS broj 30/10, 38/10 i 78/11) iz razloga što se pismonosne pošiljke za koje je propisano da ih može prenositi samo Pošta ne dostavljaju Pošti na prenos, već ih dostavljaju pravna lica samostalno. Radi neprimjene Zakona o poštanskim uslugama, Pošta je pokrenula sudske postupke za naknadu štete po osnovu izgubljene dobiti, protiv pravnih lica koja ne poštuju odredbe Zakona o poštanskim uslugama. Društvo po tom osnovu ostvaruje gubitke koji se shodno članu 27. stav 4. navedenog Zakona trebaju obezbjediti iz budžeta RS u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta.

RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sledećih načela:

3.1.1. NAČELO STALNOSTI POSLOVANJA iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinostni položaj društva kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izveštavanja, kao i obaveznost procenjivanja po nabavnoj ceni i ceni koštanja osim u slučajevima primjena načela impariteta.

3.1.2. NAČELO DOSLIJEDNOSTI koje podrazumijeva da se način procenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne menja, a ako do promene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekat promjene i obrazlože razlog promjene.

3.1.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspijeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobici.

3.1.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahteva bilansiranje imovine po najnižoj a obaveza po najvišoj vrijednosti što ima za posledicu odmjeravanja rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvređenja (depresijacije) i rezervisanja nazavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

3.1.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

3.1.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procenjivanja.

3.1.7. NAČELO INDETITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

4. PROCENJIVANJE IMOVINE

4.1. NEMATERIJALNA ULAGANJA se priznaju samo kada je verovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti,

Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. U bilansu se nematerijalna ulaganja iskazuju po sadašnjoj vrijednosti.

4.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, oprema i investicione nekretnine u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

U momentu nabavke ova imovina se vrednuje po nabavnoj ceni. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema vrednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezvređenja).

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamene delova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cijena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cijene ili putem revalorizacije. Pozitivni efekti ove procjene povećavaju revalorizacionu rezervu, a negativni efekti smanjuju revalorizacionu rezervu, a ako revalorizacione rezerve nema negativni efekat povećava rashod obezvređenjem imovine u bilansu uspeha.

4.3. SREDSTVA KULTURE

U sredstva kulture spadaju: sredstva kulture i sredstva kulture u pripremi i avansi za sredstva kulture.

U momentu nabavke sredstva kulture se vrednuje po nabavnoj cijeni, izuzev Stalne zbirke koja se vrednuje po procijenjenoj (umjetničkoj) vrijednosti.

4.4. AMORTIZACIJA

Osnovica za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, izuzimajući zemljište je nabavna odnosno revalorizovana nabavna vrijednost.

Metod obračuna amortizacije je lienarni tj. proporcionalni (paragraf 62 MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema).

Amortizacione stope nisu mjenjane u odnosu na prethodni period, a amortizacija je obračunata po sledećim stopama:

- Na nematerijalna ulaganja od 6,66 do 33,33 %,
- Građevinski objekti od 1,50 % do 10,00 %,
- Računaraska oprema od 20,00 % do 25,00 %,
- Namještaj 12,50%,
- Putnički automobili 15,50 %,
- Teretni automobili 14,30 %,
- Mopedi 14,00 % do 14,3 %,
- Klime 16,50 %

4.5. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U ostale dugoročne finansijske plasmane spadaju: dugoročni krediti u zemlji i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Dugoročni krediti i ostali dugoročni plasmani vrednuju se po knjigovodstvenoj vrednosti.

4.6. ZALIHE I DATI AVANSI

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe robe i dati avansi.

Zalihe materijala, rezervnih delova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih delova, sitnog inventara i robe vrši se po prosečnoj nabavnoj ceni.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

4.7. SREDSTVA KLASIFIKOVANA KAO SREDSTVA NAMIJENJENA ZA PRODAJU

U sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju spadaju: stalna sredstva namijenjena za prodaju i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji.

Stalna sredstva namenjena prodaji su nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema radi prodaje, a vrednuju se po nabavnoj vrednosti.

Sredstva poslovanja koje se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema dela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrednosti.

Ako se sa stalne imovine prenose sredstva na sredstva namenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Ako početna vrednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj ceni umanjenom za troškove prodaje vrši se procenjivanje po poštenoj vrednosti. Pozitivni efekti su prihodi od usklađivanja vrednosti a negativni efekti procene su rashodi po osnovu obezvređenja. (paragraf 18,19 i 23 MSFI 5 - Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju)

4.8. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrijednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Definitivno nenaplativa potraživanja direktno se otpisuju na teret ostalih rashoda. Potraživanja od dužnika u stečaju i potraživanja koja nisu naplaćena za godinu dana od dana dospijeca, indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Porez na dodatu vrijednost obuhvata plaćeni porez na dodatnu vrednost koji nije konpenziran sa naplaćenim porezom na dodatu vrijednost.

4.9. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koji dospijeva za naplatu do godinu dana i ostali kratkoročni finansijski plasmani. Kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospijeca indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

4.10. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti – hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrijednost umanjena.

Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Hartije od vrijednosti procenjuju se po nabavnoj vrijednosti a plemeniti metali procenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijena plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

4.10. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju unapred plaćene troškove, potraživanja za nefakturisani prihod, razgraničene troškove po osnovu obaveza i ostala aktivna vremenska razgraničenja.

5. PROCJENJIVANJE PASIVE

5.1. KAPITAL

U kapital spadaju: osnovni kapital, rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve i neraspoređeni dobitak i gubitak do visine kapitala

Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala.

Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

Revalorizaciona rezerva datog sredstva prenosi se na neraspoređeni dobitak postepeno u visini razlike amortizacije obračunate po propisanim amortizacionim stopama na osnovicu po nabavnoj vrijednosti i amortizacije obračunate po istim amortizacionim stopama na osnovicu koju čini procjenjena-revalorizovana vrijednost i odjednom kada se to sredstvo potpuno amortizuje ili proda.

Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine do visine kapitala su ispravka vrijednosti kapitala.

5.2. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za verovatne troškove.

Ova rezervisanja Društvo procenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5.3. DUGOROČNE OBAVEZE

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu

ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.4. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koje dospjevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.5. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na doatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

1.6. TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

Tekuće obaveze za porez na dobit obuhvataju neplaćeni porez na dobit, međutim kako Preduzeće po urađenom poreskom bilansu ne iskazuje dobit, nema ni obaveza po osnovu plaćanja poreza na dobit.

5.7 PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

6. SREDNJI KURS VALUTA I KOEFICIJENT REVALORIZACIJE

Srednji kurs važnijih stranih valuta je:

| | 31.12.2023 | 31.12.2022. | Indeks |
|------------|------------|-------------|--------|
| 1 EUR | 1,95583 | 1,95583 | 100 |
| 1 US Dolar | 1.769982 | 1.833705 | 96.52 |

2. PRIHODI I RASHODI**7.1. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI****7.1.1. Poslovne prihode** čine:

- prihodi od prodaje robe,
- prihodi od prodaje učinaka, u zemlji i inostranstvu,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje učinaka priznaju po ceni koštanja,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje robe priznaju se po nabavnoj ceni,
- promjena vrijednosti investicionih nekretnina
- prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, donacija, prihodi iz budžeta i drugih namenjenih izvora i drugi slični prihodi,
- prihodi od zakupnina, članarina, tantijema, prihodi iz namijenskih izvora finansiranja i ostali poslovni prihodi.

7.1.2. Poslovne rashode čine: nabavna vrijednost prodate robe, troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata. Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

7.2. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

7.2.1. Finansijske prihode čine: prihodi od kamata, prihodi od pozitivnih kursnih razlika, prihodi po osnovu efekata valutne klauzule i ostali finansijskih prihodi.

7.2.2. Finansijske rashode čine: rashodi po osnovu kamata, rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika i ostali finansijski rashodi.

7.3. OSTALI PRIHODI I RASHODI

7.3.1. Ostale prihode čine: prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i ostali prihodi.

7.3.1. Ostale rashode čine: rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine, rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i rashodi prihodi.

7.4. DOBICI I GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U REZULTATU

7.4.1. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu su: dobiti po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima i ostali dobiti utvrđeni direktno u kapitalu.

7.4.2. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu su: ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu (obaveze po zapisniku Poreske uprave RS).

7.5. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit obračunava se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srpeke. Poreska osnovica utvrđuje se poreskom prijavom a poreska stopa je 10%. Poreski propisi Republike Srpske ne omogućuju da se poreski gubici iz tekuće godine mogu knjižiti kao osnov za povraćaj plaćenog poreza u prethodnoj godini. Međutim, gubici iz tekuće godine mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Finansijski izvještaji Preduzeća su sačinjeni i prezentovani u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, kao i Međunarodnim računovodstvenim standardima, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i tumačenjima koja su sastavni dio standarda, koji su objavljeni i u primjeni za period za koji se sačinjavaju finansijski izvještaji, a sve u skladu sa načelom stalnosti poslovanja i fer prezentacije.

SKRAĆENA ŠEMA BILANSA STANJA**NOTA BR.1 (AOP 066)**

Strukturu ukupnih sredstava čine:

| | U kovertibilnim markama | |
|----------------------------|-------------------------|-------------|
| | 31.12.2023. | 31.12.2022. |
| Stalna sredstva | 75.905.109 | 70.787.829 |
| Tekuća sredstva | 12.952.246 | 9.779.524 |
| Aktivna razgraničenja | 2.618.435 | 2.100.525 |
| Stanje sred. na dan 31.12. | 91.475.790 | 82.667.878 |

Učešće stalnih u ukupnim sredstvima u 2022. godini iznosilo je 85,63%, a u 2023. godini iznosi 82,98%, dok je učešće tekućih sredstava u 2022. godini iznosilo 11,83 %, a u 2023.godini iznosi 14,16%.

NOTA BR.2 (AOP 001)

Strukturu stalnih sredstava čine:

| | U konvertibilnim markama | |
|----------------------------------|--------------------------|-------------------|
| | 31.12.2023. | 31.12.2022 |
| Nekretnine, postrojenja i oprema | 73.835.519 | 68.663.152 |
| Nematerijalna sredstva | 1.496.248 | 1.557.320 |
| Biološka sredstva i sred.kulture | 573.342 | 567.356 |
| Ukupno: | 75.905.109 | 70.787.828 |

U strukturi stalnih sredstava najveće učešće imaju nekretnine, postrojenja i oprema 97,00% u 2023. godini, a u 2022 godini učešće je iznosilo 97,27%.

Međunarodni računovodstveni standard br. 36-Umanjenje vrijednosti imovine, paragraf 9. je regulisao da „entitet treba da procijeni na dan svakog bilansa stanja da li postoje bilo kakve naznake da je vrijednost nekog sredstva umanjena. Ako postoje takve naznake, entitet treba da izvrši procjenu nadoknadivog iznosa za ta sredstava“.

Kompletna procjena nekretnina u Poštama Srpske je vršena sa 31.12.2020.godine, a ista je evidentirana u poslovnim knjigama Preduzeća pod 02.01.2021.godine i ovako utvrđena vrijednost nekretnina je postala nova osnovica za obračun amortizacije za buduće periode.

Imajući u vidu da je procjena nepokretne imovine u Poštama Srpske vršena relativno skoro (prije 3 godine, dok je MRS-16 propisao da se procjena imovine vrši najmanje svakih pet godina) Uprava Preduzeća je dana 24.01.2024.godine pod brojem : 1.-128-1/24 donijela Zaključak „, da se ne vrši test na obezvrjeđenje sredstava sa 31.12.2023.godine, s obzirom da je vrijednost imovine u poslovnim knjigama Preduzeća iskazama po fer, odnosno tržišnim cijenama, kao i da je kompletna procjena vrijednosti nepokretnosti Preduzeća vršena sa

danom 31.12.2020.godine, a MRS-16 je propisao da se procjena vrši najmanje svakih pet godina“.

NOTA BR.3 (AOP 002, AOP 008 i AOP 014)

Podaci o stanju na računima nabavne vrijednosti, ispravke vrijednosti, sadašnje vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme, avansa, osnovnih sredstava u pripremi i dugoročnih plasmana sa 31.12.2023.godine prikazani su u sljedećoj tabeli:

| | Nabavna vrijednost | Ispravka vrijednosti | Sadašnja vrijednost |
|------------------------------------|-----------------------|-------------------------|------------------------|
| Nematerijalna ulag. | 3.576.486 | 2.080.238 | 1.496.248 |
| Zemljište | 16.321.918 | - | 16.321.918 |
| Građevinski objekti | 85.191.332 | 40.760.907 | 44.430.425 |
| Oprema | 29.829.945 | 22.826.628 | 7.003.317 |
| Stalna zbirka | 573.342 | - | 573.342 |
| Avansi i osnov.sreds u pripremi | 6.087.319 | 7.461 | 6.079.858 |
| Ukupno 31.12.2023. | 141.580.342 | 65.675.233 | 75.905.109 |

U oktobru mjesecu 2023. godine Pošte Srpske a.d. kupile su poslovne objekte sa pripadajućim zemljištem upisane u ZK uložak broj 253 k.o. Glamočani označenog kao k.č. 632/0, 633/1 i 634/3 od firme X express d.o.o. Banja Luka za 5.500.000 KM. Površina zemljišta na kojem se nalaze dva objekta iznosi 17.880m². Prvi objekat je ukupne površine 7.164 m² na tri etaže (prizemlje, I sprat i II sprat), odnosno 7.092,86 m² korisne površine. Drugi objekat je ukupne površine 263 m² u kojem se nalazi kotlovnica i prostor za autoradionu. Navedeni objekat je izgrađen 2000. godine. Objekat je kupljen s namjerom da se prilagodi potrebama Sorting centra u koji će biti smješteni glavni poštanski centar, izmjenična pošta, pošta carinjenja, carinski referat Banja Luka, trezor, odjeljenje transporta, hibridna pošta, halo centar, depo poštanskih vrijednosti, autoradiona, arhivski i skladišni prostor i sl. s obzirom da sadašnji prostor ne može zadovoljiti potrebe normalnog funkcionisanja i razvoja poštanskog saobraćaja.

Na dan 31.12.2023. godine ovi objekti sa pripadajućim zemljištem još uvijek nisu stavljani u upotrebu i vode se na kontu građevinskih objekata u pripremi u ukupnom iznosu 5.524.595 KM.

U svrhu nabavke Sorting centra Nadzorni odbor je Odlukom 1-2325-2/23/1 od 16.08.2023. godine odobrio kreditno zaduženje Preduzeća kod odabrane banke u iznosu od 5.500.000 KM u svrhu kupovine ovih objekata i zemljišta. Pošte Srpske a.d. su se kreditno zadužile kod Nove banke a.d. Banja Luka. Pošti je Nova banka odobrila dva dugoročna kredita, jedan u iznosu 5.000.000 KM sa rokom otplate 60 mjeseci, a drugi u iznosu 500.000 KM sa rokom otplate 36 mjeseci. Kao instrument obezbjeđenja kredita kupljeni objekti su stavljani pod hipoteku. Prema izvještaju o procjeni vrijednosti imovine br. 39NB-08-08/2023 od dana 31.08.2023. godine sačinjenom od strane Abacus doo Banja Luka tržišna vrijednost predmetne nepokretnosti iznosi 5.590.093 KM, a prema procjeni internog procjenitelja od dana 06.09.2023. tržišna vrijednost nekretnine iznosi 5.590.093 KM.

Promjene koje su u toku godine bile na **nematerijalnim sredstvima** u KM su sljedeće:

| | Nabavna vrij. | Ispravka vrij. | Sadašnja vrij. |
|---------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| - Početno stanje | 3.108.883 | 1.836.936 | 1.271.946 |
| - Ulaganja u toku god. | 450.054 | - | 450.054 |
| - Amortizacija 2023. | | 330.235 | -330.235 |
| - Isknjižavanje po popisu 2023. | -86.934 | -86.934 | 0 |
| - Stanje 31.12.2023. | 3.472.003 | 2.080.238 | 1.391.765 |

U toku 2023.godini izvršena je nabavka nematerijalnih sredstava u iznosu od 450.054 KM, a radi se o nabavci licenci.

Po popisu sa 31.12.2023. godine izvršeno je isknjižavanje nematerijalnih sredstava nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti u iznosu od 86.934 KM (licence).

Promjene koje su u toku godine bile na **zemljištu** u KM su sljedeće:

| | Nabavna vrij. | Ispravka vrij. | Sadašnja vrij. |
|-----------------------------|-------------------|----------------|-------------------|
| - Početno stanje | 16.303.854 | | 16.303.854 |
| - Uknjiž.po popisu 2023. | 132.444 | | 132.444 |
| - Isknj.po popisu 2023. | -107.210 | | -107.210 |
| - Prodaja u 2023. | -7.170 | | -7.170 |
| - Stanje 31.12.2023. | 16.321.918 | | 16.321.918 |

Povećanje na zemljištu u 2023.godini u iznosu od 132.444 KM (Zemljište Bronzani Majdan, Donji Vrbjani, Novoselija, Trn i Aleksandrovac) odnosi na usklađivanje površina po popisu i uknjižavanje zemljišta za koje imamo vlasničke dokumente a ista se nisu nalazila u Poslovnim knjigama Preduzeća (prilog Izvještaj o popisu 31.12.2023.godine).

Isknjižavanje zemljišta u 2023.godini je vršeno radi prodaje zemljišta u iznosu od 7.170 KM (Zemljište Šibovi) i isknjižavanja po popisu u iznosu od 107.210 KM (Zemljište Šibovska i Doboj) sa 31.12.2023.godine, odnosno usklađivanje stanja i kvadratura u Poslovnim knjigama sa evidencijama u zemljišnim knjigama.

Promjene koje su u toku godine bile na **građevinskim objektima** u KM su sljedeće:

| | Nabavna vrij. | Ispravka vrij. | Sadašnja vrij. |
|-----------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| - Početno stanje | 85.385.141 | 40.447.162 | 44.937.979 |
| - Ulaganja u toku god. | 933.251 | - | 933.251 |
| - Povećanje vre. Po popisu | 357.898 | - | 357.898 |
| - Umanjenje vr.po popisu | -8.836 | - | -8.836 |
| - Rashod po popisu | -10.000 | -2.400 | -7.600 |
| - Prodaja u 2023. | -1.466.122 | -760.552 | -705.570 |
| - Amortizacija 2023. | - | 1.076.696 | -1.076.696 |
| - Stanje 31.12.2023. | 85.191.332 | 40.760.906 | 44.430.425 |

Potrebno je istaći da Preduzeće u svojim poslovnim knjigama ima evidentirana zemljišta i građevinske objekate za koje još uvijek ne posjeduje dokaze o vlasništvu, ali se u Preduzeću ulažu maksimalni napor kako bi se za sve nekretnine pribavila vlasnička dokumentacija. Prema podacima Oblasu za pravne poslove Preduzeća, u čijem je domenu nadležnosti rješavanje ovih pitanja, na dan 31.12.2023.godine Pošte Srpske posjeduju vlasničku dokumentaciju za 86,63 % nepokretnosti, dok se za 13,37 % nepokretnosti još uvijek vode aktivnosti oko uknjižavanja i obezbjeđivanja vlasničke dokumentacije.

Promjene koje su u toku godine bile na **opremi** u KM su sljedeće:

| | Nabavna vrij. | Ispravka vrij. | Sadašnja vrij. |
|-----------------------------|-------------------|-------------------|------------------|
| - Početno stanje | 28.502.994 | 21.692.719 | 6.810.275 |
| - Ulaganja u toku god. | 2.376.164 | - | 2.376.164 |
| - Rashod po popisu | -1.049.547 | - 1.007.708 | - 41.840 |
| - Višak po popisu | 333 | - | 333 |
| - Amortizacija 2023. | - | 2.141.617 | - 2.141.617 |
| - Stanje 31.12.2023. | 29.829.945 | 22.826.628 | 7.003.317 |

Ulaganja u oprema u 2023.godini iznose 2.376.164 KM, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku računarske opreme, poštanske opreme i namještaja. Po popisu sa 31.12.2023.godine rashodovano je opreme u iznosu od 1.049.547 KM nabavne vrijednosti, ispravke 1.007.708 KM, odnosno sadašnje vrijednosti od 41.839 KM. Radi se o opremi koja je dotrajala i neupotrebljiva (analitički pregledi u Izvještaju o popisu sa 31.12.2023.godine).

Na sredstvima kulture (konta 023) se vode sredstva koja imaju umjetničku vrijednost (slike, tepisi, filatelija) i u toku 2023.godine ova imovina je povećana za 5.986 KM, a odnosi se na povećanje stalne zbirke za novo izdate serije poštanskih maraka u 2023.godini tako da je stanje na ovom sintetičkom kontu sa 31.12.2023.godine 573.342 KM.

NOTA BR.4 (AOP 036 i AOP 044)

Struktura tekućih sredstava na dan 31.12.2023.godine sa uporednim podacima za 2022.godinu je sljedeća:

| POZICIJA | IZNOS 31.12.2023 | IZNOS 31.12.2022 | % 31.12.2023 | % 31.12.2022 |
|----------------------|---------------------|---------------------|-----------------|-----------------|
| Zalihe | 1.151.447 | 526.804 | 7.39 | 4,43 |
| Kratkor.potraživanja | 10.713.792 | 8.391.937 | 68.81 | 70,64 |
| Gotovina i ekvival. | 1.087.007 | 860.783 | 6.98 | 7,25 |
| Aktiv. razgr.i PDV | 2.618.435 | 2.100.525 | 16.83 | 17,68 |
| Ukupno 31.12. | 15.570.681 | 11.880.049 | 100 | 100 |
| | | | | |

Pri izradi Završnog računa za 2023.godinu Pošte Srpske su sačinile procjenu-obračun ispravke potraživanja u skladu sa MSFI-9-Finansijski instrumenti.

Naime, kada je sačinjena tabela istorijskih podataka za godine koje prethode 2023. godini (2020, 2021 i 2022.) došlo se do podatka da Pošte Srpske imaju mogućnost ispravke svojih potraživanja od 0,47%, a u poslovnim knjigama Preduzeća ispravka potraživanja od kupaca izvršena je u % od 5.62%. Po istorijskim podacima Pošte Srpske su mogle ispraviti 11.316,53 KM, a ispravka u Poštama Srpske za 2023. godinu iznosi 135.406,41 KM.

Po završetku analize primjene MSFI-9 i konstatacije da su Pošte Srpske ispravku potraživanja izvršile u znatno većem nominalnom iznosu i potrebno je istaći da ovi pokazatelji nisu materijalno značajni za poslovanje Preduzeća i nemaju materijalni uticaj na rezultat poslovanja Preduzeća za 2023. godinu (ukupni rashodi u 2023. godini iznose 90.559.487,13 KM, a ispravka potraživanja u 2023. godini je ukupno 135.406,41 KM).

Aktivna vremenska razgraničenja za 2023. godinu u iznosu od 2.618.435 KM odnose se na razgraničene unaprijed plaćene troškove ogreva, troškove osiguranja, kao i nefakturisane prihode po osnovu međunarodnog i međuoperatorskog obračuna pismonosnih i paketskih pošiljaka za 2023. godinu. Neiskorišteno pravo na odbitak ulaznog PDV-a na dan 31.12.2023. godine iznosi 5.092 KM. Evidentirani PDV nije iskorišten kao odbitni u poreskoj prijavi za decembar 2023. godine iz razloga što su ulazne fakture za decembar 2023. pristigle i evidentirane u Poslovnim knjigama Preduzeća poslije sačinjene poreske prijave za decembar 2023. godine, pa je isti knjižen na razgraničeni PDV (kto 2709999), a ovaj ulazni PDV će biti iskorišten kao odbitak u poreskoj prijavi za januar 2024. godine. Takođe na kontu razgraničenog izlaznog poreza (konto 4709999) na dan 31.12.2023. godine evidentiran je iznos od 2.815 KM, a isti se odnosi na obavezu sa 31.12.2023. godine onih faktura koje su izdate za poslovnu 2023. godinu nakon urađene poreske prijave za 12/2023. godine. Ova obaveza PDV će biti uključena u poresku prijavu za januar 2024. godine i tada će biti plaćena.

Pošte Srpske su vršile usklađivanje potraživanja od kupaca na dan 30.11.2023. godine.

Poslano je 2.759 IOSa prema kupcima za dug u ukupnom iznosu 8.908.925 KM. Do kraja izrade završnog računa vraćeno je 1.396 IOSa, od čega su 1.353 potvrđeno (5.566.232 KM), osporeno u ukupnom iznosu 9 (601 KM), djelimično priznato/osporeno 34 (djelimično priznato 2.460.519 KM, a djelimično osporeno 73.195 KM). 1.363 je nevraćeno (808.377 KM).

NOTA BR.5 (AOP 043)

Sa 31.12.2023. godine na datim avansima je evidentirano 28.886 KM u bruto iznosu, a isti se odnosi na date avanse Okružnom privrednom sudu Doboj u iznosu od 5.000 KM, za koji je izvršena ispravka, uplate po predračunima firmama Metago d.o.o. u iznosu 16.673 i Una World d.o.o. u iznosu 5.850 KM. Iznos od 1.363 odnosi se na sitne pretplate na dobavljačima.

NOTA BR.6 (AOP 101)

Struktura kapitala data je u sledećoj tabeli

| POZICIJA | 31.12.2023 | 31.12.2022 |
|-----------------------|------------|------------|
| Akcijski kapital | 38.754.233 | 38.754.233 |
| Revalorizac.rezerve | 25.942.461 | 27.064.047 |
| Statutarne i dru.reze | 581 | 0 |
| Zadržana zarada | 525.568 | 538.568 |
| Gub.tekuće godine | | |
| Dobit tekuće god. | 2.434.623 | 1.727.372 |
| Gubitak iz ran.god. | | -2.254.315 |

| | | |
|---------|------------|------------|
| Ukupno: | 67.657.466 | 65.829.905 |
|---------|------------|------------|

Aksijski kapital u „Poštama RS“ čini:

| | |
|--------------------|-----|
| - Državni kapital | 65% |
| - Vaučer ponuda | 20% |
| - Fond PIO | 10% |
| - Fond restitucije | 5% |

Pošte Srpske su uputile zahtjev Centralnom registru hartija od vrijednosti RS da nam se dostavi izvještaj o strukturi aksijskog kapitala na dan 31.12.2023.godine i Centralni registar HOV je dostavio traženi izvještaj u elektronskom obliku (na CD). Svrnjenjem dobijenih podataka i podataka u Glavnoj knjizi Preduzeća utvrđeno je da je stanje i struktura u Glavnoj knjizi na dan 31.12.2023.godine identična kao u Izvještaju Registra HOVA-a (38.754.233 aksijske).

Za obračunski period 01.01.-31.12.2022. godine u bilansu uspjeha iskazana je dobit u iznosu od 1.727.372 KM. U korist dobiti-zadržane zarade u toku 2022. godine evidentirano je 538.568 KM i to je ukidanje revalorizacionih rezervi za iznos obračunate uvećane amortizacije po osnovu izvršene procjene stalne imovine.

Oblast za računovodstvo i finansije se dopisom broj : 1/ 2.4-732-2/22 od 03.04.2023.godine obratila Upravi Preduzeća zahtjevom da se nepokriveni gubitak iz ranijih godina iskazan u bilansu uspjeha pokrije dobitkom za 2022. evidentiranim u bilansu uspjeha i dobitkom evidentiranim direktno u kapitalu.Uprava Preduzeća je dana 05.04.2023. godine pod brojem: 1.-732-3-1/23 donijela Prijedlog odluke o raspodjeli dobiti i istu prosljedila Odboru za reviziju Preduzeća na razmatranje.Odbor za reviziju je razmotrio navedeni prijedlog odluke i istu dostavio Nadzornom odboru Preduzeća na usvajanje i prosleđivanje i Skupštini akcionara na konačno usvajanje.Nadzorni odbor Preduzeća je dana 27.04.2023.godine pod brojem 1.-732-3-3/23 donio odluku o uvrđivanju prijedloga odluke o raspodjeli dobiti za usvajanje na godišnjoj Skupštini akcionara Preduzeća.Skupština akcionara Preduzeća je dana 05.06.2023. godine. donijela odluku o raspodjeli dobiti na osnovu koje je Služba knjigovodstva dana 30.06.2023.godine ručnim nalogom broj: 01/ 230073032 izvršila potrebna knjiženja.

Odlukom Skupštine akcionara br. 1.732-3-4/23 od 05.06.2023. godine ovim sredstvima pokriven je gubitak iz prethodnih godina u iznosu 2.254.316 KM i na kraju 2022. godine Pošte Srpske imaju ostvarenu dobit po gore navedenim osnovama 11.625 KM. Istom Odlukom predviđeno je izdvajanje za zakonske rezerve u iznosu 5% dobiti, što iznosi 581 KM. Neraspoređena dobit nakon toga iznosi 11.043 KM.

Za obračunski period : 01.01.-31.12.2023.godine u bilansu uspjeha iskazana je dobit u iznosu od 2.434.622 KM. U korist dobiti-zadržane zarade u toku 2023.godine evidentirano je 514.526 KM i to je ukidanje revalorizacionih rezervi za iznos obračunate uvećane amortizacije po osnovu izvršene procjene stalne imovine, dok je neraspoređena dobit ranijih godina 11.043 KM. Na kraju 2023.godine Pošte Srpske imaju ostvarenu akumuliranu neraspoređenu dobit po gore navedenim osnovama 2.960.191 KM.

NOTA BR.7 (AOP 135, AOP 136 i AOP 145)

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2023. godine iznose 1.561.901 KM i ista se odnose na:

- rezervisanja po osnovu primanja zaposlenih u iznosu od 653.778 KM po MRS-19,
- rezervisanja razgraničenih primljenih donacija – oprema za mjerenje kvaliteta 69.272 KM,

- rezervisanja za sudske sporove 110.732 KM,
- ostala rezervisanja i novouknjiženi objekti 728.119 KM.

NOTA BR.8 (AOP 137)

Dugoročne obaveze na dan 31.12. 2023.godine i na dan 31.12.2022.godine, kao uporedni period su:

| | 31.12.2023. | 31.12.2022. |
|--------------------------------|---------------------|---------------------|
| - obaveze za dug.kredite | 4.752.231 | 1.697.211 |
| - obaveze po osnovu reprograma | 0 | 491.148 |
| UKUPNO: | 4.752.231 KM | 2.188.359 KM |

NOTA BR.9 (AOP 147)

Kratkoročne obaveze na dan 31.12. 2023.godine i na dan 31.12.2022.godine, kao uporedni period su:

| | 31.12.2023. | 31.12.2022.. |
|--|----------------------|----------------------|
| - obaveze za kratkoročne kredite | 4.304.378 KM | 3.063.088 KM |
| - obaveze prema dobavljačima | 5.885.359 KM | 3.330.530 KM |
| - primljeni avansi | 242.353 KM | 238.212 KM |
| - obaveze za zarade zaposlenih | 5.487.786 KM | 4.175.516 KM |
| - obaveze za PDV | 47.754 KM | 44.238 KM |
| - obaveze za ostale poreze, dop. i dr. dažbine | 68.441 KM | 55.839 KM |
| - pasivna vrem. razgraničenja | 1.321.870 KM | 2.284.186 KM |
| - ostale krat.obaveze | 146.252 KM | 101.380 KM |
| UKUPNO: | 17.504.192 KM | 13.292.989 KM |

U obavezama po osnovu kratkoročnih kredita su iskazane obaveze za:

- obaveze po osnovu korištenog overdraft kredita – Banka Poštanska štedi. od 1.464.504 KM,
- obaveze po osnovu korištenog overdraft kredita – Nova banka u iznosu od 0 KM,
- obaveze po osnovu korištenog kredita – Banka Poštanska šted. u iznosu od 1.189.494 KM,
- obaveze po osnovu korištenog kredita – Nova banka u iznosu od 1.000.000 KM,
- obaveze po osnovu korištenog kredita – Nova banka u iznosu od 159.232 KM,
- obaveze po rješenju Poreske uprave RS-reprogram u iznosu od 491.148 KM.

Dana 25.11.2019.godine pod brojem 06.05/411-104-4/19 Ministarstvo finansija Republike Srpske izdalo je Rješenje o odgodu plaćanja ukupnog poreskog duga po rješenju Poreske uprave (obračunata kamata na kašnjenje plaćanja poreza i doprinosa na plate i neplaćena komunalna taksa za period 2014-2018.godina) i ovim rješenjem je odobreno Poštama Srpske da ukupan dug u iznosu od 2.678.990,44 KM sa obračunatom kamatom od 398.260,77 KM za period od datuma navedenog u Rješenju Poreske uprave RS do konačne otplate duga 25.11.2024.godine plate u 60 rata u mjesečnom iznosu od 51.287,52 KM.

Za Reprogram odobren od strane Ministarstva finansija-Poreska uprava RS pod hipoteku su stavljene sljedeće nepokretnosti:

1. nekretnina k.č.br. 3124/1 upisana u zk.ul.br.26 k.o. Bileća-Grad.
2. nekretnina k.č.br. 8/31 upisanoj u zk.ul.br. 1903 ko. SP_Modriča.
3. poslovni prostor u Brodu, ulica Svetog Save br.50 (3GR-1/1-2)
4. poslovni prostor u Brodu, ulica Svetog Save br.50 (PR-1).

Pošte Srpske su prvu ratu po ovom rješenju platile 25.11.2019.godine, a i u 2023.godini su svakog mjeseca redovno izmirivale rate po ovom osnovu.

U obavezama po osnovu zarada zaposlenih sadržana je bruto plata za decembar 2023.godine. U toku izrade Završnog računa za 2023.godinu Pošte Srpske a.d. su izmirile sve obaveze po osnovu neto plate i poreza i dopinosa za 2023.godine.

Pošte Srpske su vršile usklađivanje obaveza za primljene avanse na dan 30.11.2023. godine. Poslano je 1.296 IOSa u ukupnom iznosu 192.502 KM. Od ukupno poslanih IOSa za obaveze za primljene avanse od kupaca vraćeno je 577 IOSa, priznato je 574 (97.224 KM), osporeno 2 (107 KM) i djelimično osporen jedan IOS (105 KM). Nevraćeno je 719 IOSa (95.224 KM).

NOTA BR.10 (AOP 167 i AOP 168)

Na pasivnim vremenskim razgraničenjima evidentiran je iznos od 1.321.870 KM, a isti se sastoji od obračunatih troškova za 2023.godinu za koje još uvijek nisu pristigle fakture u iznosu od 1.313.737 KM, razgraničenih prihodi po osnovu zapošljavanja radnika 600 KM i obračunati troškovi tekućeg perioda u iznosu 7.533 KM. Pasivna vremenska razgraničenja sa 31.12.2022.godine su iznosila 2.284.186 KM, što znači da su razgraničenja za 2023.godinu manja za 962.316 KM, a razlog ovog smanjenja je isplata čitavog regresa za 2023. godinu u toku 2023. godine.

Prema odredbama člana 19.stav 1. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl.glasnik Republike Srpske, broj: 94/15 i 78/20) obaveza svih pravnih lica i preduzetnika, koji vode poslovne knjige po dvojnom knjigovodstvu, je sačinjavanje i predaja godišnjih finansijskih izvještaja i to najkasnije do 28.02. tekuće godine, za prethodnu godinu.

Navedenim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka klasifikovano je u velika pravna lica i takođe ima obavezu sačinjavanja i predaje finansijskih izvještaja APIF-u i Banjalučkoj berzi, zaključno sa 29.02.2024.godine za 2023.godinu (član 25.stav 2. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske).

Prije izrade Finansijskih izvještaja Preduzeće je obavezno uraditi pripremne aktivnosti za sastavljanje istih, među kojima je jedna od najbitnijih i kompleksnijih aktivnosti redovan godišnji popis i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na dan 31.12.2023.godine (član 17.stav 1. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske).

Direktor Preduzeća, rješenjem broj 1.-3938-2/23, od dana 28.11.2023.godine, imenovao je Centralnu popisnu komisiju, koja ima zadatak da postupa u skladu sa članom 13. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, broj 1.-2851-2/14, od 23.09.2014. godine, i shodno članu 36. i 37. navedenog Pravilnika, sačini jedinstveni Izvještaj o popisu koji sadrži ukupne efekte popisa imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine, i dostavi Upravi Preduzeća na razmatranje i nadležno postupanje.

Centralna popisna komisija sačinila je Izvještaj o redovnom godišnjem popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine, koji je Uprava Preduzeća usvojila svojom odlukom broj: 1.-3938-3/23 od 14.02.2023.godine i isti dostavila Odboru za reviziju na razmatranje i dalje postupanje.

Odbor za reviziju je dana 20.02.2024.godine razmatrao nacrt Izvještaja Centralne komisije za popis i svojom Preporukom broj 1.-3938-4/23 od 20.02.2023.godine prosljedio Nadzornom odboru Preduzeća na usvajanje navedeni izvještaj. Nadzorni odbor Preduzeća je dana 21.02.2024. godine razmatrao Izvještaj o popisu i svojom odlukom broj 1.-3938-5/23 isti usvojio bez primjedbi i naložio Službu knjigovodstva u Oblasti za računovodstvo i finansije, da prema predmetnom Izvještaju preduzme neophodne aktivnosti i izvrši evidentiranje u poslovnim knjigama Preduzeća.

SKRAĆENE ŠEME BILANSA USPJEHA

NOTA BR.11 (AOP 305)

Ukupne prihode Preduzeća u posmatranom i uporednom periodu čine:

| | 31.12.2023. | 31.12.2022. |
|--|----------------------|----------------------|
| -prihodi od prodaje robe | 332.105 KM | 257.382 KM |
| - prihodi od prodaje usluga-dom.tržište | 85.604.076 KM | 71.507.907 KM |
| - prihodi od prodaje usluga na ino tržištu | 1.139.737 KM | 1.111.037 KM |
| - ostali poslovni prihodi | 4.776.914 KM | 4.191.817 KM |
| - finansijski prihodi | 271.303 KM | 250.310 KM |
| - ostali prihodi | 735.170 KM | 380.768 KM |
| - prihodi od usklađivanja vrij.imovine | 5.986 KM | 12.663 KM |
| - prihodi iz prethodnih godina | 86.981 KM | 99.917 KM |
| Ukupno: | 92.952.272 KM | 77.811.801 KM |

Prihode od prodaje usluga na domaćem tržištu u iznosu od 85.604.076 KM najvećim dijelom se odnose na prihode od pismonosnih usluga, prihode od finansijskih usluga i prihode od prodaje poštanskih maraka. Ova vrsta prihoda u odnosu na 2022.godinu je veća za 14.096.169KM, a razlog povećanja je povećan broj izvršenih usluga i sklopljenih ugovora sa korisnicima poštanskih usluga i povećanje cijena platnog prometa i poštanskih usluga.

NOTA BR.12(AOP 239)

Struktura finansijskih prihoda i ostalih neto dobitaka u posmatranom i uporednom periodu je sljedeća:

| | 31.12.2023. | 31.12.2022. |
|---|---------------------|-------------------|
| - prihodi od kamata | 259.730 KM | 240.602 KM |
| - pozitivne kursne razlike | 10.293 KM | 8.047 KM |
| - ostali finansijski prihodi | 1.281 KM | 1.662 KM |
| - dobiti od prodaje nekret. post.op.. | 408.944 KM | 1.372 KM |
| - dobiti od prodaje materijala | 27.299 KM | 9.422 KM |
| - viškovi osim viškova zaliha učinaka | 132.790 KM | 44.941 KM |
| - prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja | 61.784 KM | 155.943 KM |
| - prihodi od ugovorene zaštite od rizika | 55.437 KM | 75.036 KM |
| - prihod od ukidanja dugo. rezervisanja | 43.309 KM | 38.802 KM |
| -ostali neposlovni i van.prihodi | 5.608 KM | 55.252 KM |
| Ukupno: | 1.006.475 KM | 631.079 KM |

Poredeći ostvarene finansijske i ostale nepomenute prihode u toku 2023. i 2022.godine vidljivo je da su prihodi u 2023. godini veći u odnosu na 2022.godinu. Najveća razlika je na dobitima od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme s obzirom da su Pošte Srpske a.d. u septembru mjesecu prodale objekat restorana u Doboju.

NOTA BR.13 (AOP 306)

Struktura ukupnih rashoda u posmatranim i uporednim periodima je :

| | 31.12.2023. | 31.12.2022. |
|-----------------------------------|----------------------|----------------------|
| -poslovni rashodi | 89.196.710 KM | 74.798.183 KM |
| -finansijski rashodi | 280.160 KM | 218.045 KM |
| -ostali rashodi | 315.202 KM | 207.423 KM |
| - rashodi od usklađ.vrije.imovine | 207.187 KM | 688.240 KM |
| - rashodi iz ranijih godina | 518.388 KM | 172.537 KM |
| UKUPNO: | 90.517.647 KM | 76.084.428 KM |

Ukupni rashodi u 2023.godini su veći za 14.433.219 KM u odnosu na 2022.godinu. Od toga su poslovni rashodu u 2023.godini veći u odnosu na 2022.godine za 14.398.527 KM, a razlog povećanja troškova je povećanje plata u 2023. Godini i isplata zimnice. Rashodi iz ranijih godina su u 2023.godini veći za 345.851 KM . Obzirom da je Vlada RS kroz rebalans budžeta 09.11.2023.godine umanjila subvenciju Poštama Srpske a.d. koju su Pošte knjižile u 2022.godini sa 1.000.000KM na 510.500KM (Službeni glasnik Republike Srpske br. 99 od 09.11.2023.) , razlika u iznosu 489.500 KM je knjižena na rashode iz ranijih godina. Ovaj iznos ne prelazi prag značajnosti koji po Pravilniku o računovodstvu iznosi 2% od ostvarenog prihoda.

NOTA BR.14 (AOP 223)

U okviru poslovnih rashoda se evidentiraju i troškovi bruto zarada i naknada zarada i u posmatranim uporednim periodima su:

| | 31.12.2023. | 31.12.2022. |
|--|----------------------|----------------------|
| -troškovi bruto zarada | 39.965.174 KM | 33.193.921 KM |
| -troškovi bruto naknada | 9.399.486 KM | 7.826.470 KM |
| -naknada članovima nad. odb. i revizije | 71.965 KM | 71.965 KM |
| -troškovi regresa za god.odmor | 2.612.666 KM | 2.335.923 KM |
| -pomoć zaposlenima u slučaju smrti | 185.607 KM | 148.165 KM |
| -troškovi službenog putovanja | 66.939 KM | 58.723 KM |
| -naknada za topli obrok | 8.477.737 KM | 7.674.560 KM |
| -troškovi prevoza radnika | 707.067 KM | 638.216 KM |
| -troškovi paušala za mopede | 267.692 KM | 259.915 KM |
| -naknade sindikalnim predstavnicima | 17.144 KM | 17.667 KM |
| -troškovi DPF-a | 188.750 KM | 195.491 KM |
| -troškovi ogreva, zimnice | 1.276.952 KM | - |
| -pomoć zaposl. u slučaju rođenja djeteta | 24.000 KM | - |
| UKUPNO: | 63.261.179 KM | 52.421.015 KM |

Troškovi bruto plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja u 2023.godini veći su za 10.840.164 KM od istih troškova u 2022. godini. Razlog povećanja ovih troškova u 2023. godini je taj što su Pošte Srpske povećale plate radnicima, isplatile zimnicu i počele sa isplatom pomoći zaposlenima u slučaju rođenja djeteta.

NOTA BR. 15 (AOP 219)

U okviru poslovnih rashoda evidentirani su sljedeći troškovi:

| | 31.12.2023. | 31.12.2022. |
|----------------------------------|----------------------|----------------------|
| -nabavna vrijednost prodate robe | 151.480 KM | 96.724 KM |
| -troškovi materijala i goriva | 5.689.647 KM | 5.096.861 KM |
| -troškovi proizvodnih usluga | 11.391.830 KM | 9.357.083 KM |
| -troškovi amortizacije | 3.553.130 KM | 3.412.502 KM |
| -troškovi rezervisanja | 139.048 KM | 515.751 KM |
| -troškovi poreza | 341.316 KM | 313.896 KM |
| -troškovi doprinosa | 134.026 KM | 99.933 KM |
| UKUPNO: | 21.400.477 KM | 18.892.750 KM |

Nematerijalni rashodi sa 31.12.2023.godine iznose 4.535.056 KM, a čine ih neproizvodne usluge, troškovi reprezentacije, troškovi osiguranja imovine i lica, troškovi platnog prometa, troškovi članarina i ostali nematerijalni troškovi, a u istom periodu 2022.godine ovi troškovi su iznosili 3.484.418 KM. Najveći rast u 2023. godini imali su troškovi platnog prometa koji su u 2023. godini iznosili 2.605.326 KM dok su u 2022. godini iznosili 1.781.591 KM.

NOTA BR.16 (AOP 261)

Na pozicijama ostalih rashoda koji u 2023. godini iznose 315.202 KM evidentirani su gubici po osnovi rash. postrojenja i opreme, manjak robe u depou, ostali manjkovi utvrđeni popisom, rashodi po osnovu direktnog otpisa potraž, otpis obrtnih sredstva – zaliha, otpis zaliha – rashod u depou, tr.sudskih i drugih sporova, manjkovi pošta i izgub. pošiljaka, štete i kazne, ostali nepomenuti rashodi, IV ostalih potraživanja, IV potraživanja od kupaca koja nisu povezana pravna lica.

Ukupni rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine evidentirani u poslovnim knjigama Preduzeća po osnovu popisa sa 31.12.2023.godine (obezvredenje nematerijalnih sredstava, obezvređenje investicije u toku i obezvređenje pojedinih objekata) iznose 207.187 KM.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU**NOTA BR.17 (AOP 901-925)**

Izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2023. - 31.12.2023. godine

| | Osnovni kapital | Rezerve | Revalorizaci one rezerve | Akumuliran i neraspoređeni dobitak/nepokri v eni (gubitak) | Ukupno |
|---|-------------------|------------|--------------------------|--|-------------------|
| Stanje na dan 31.12.2021./ 01.01.2022. god. | 38.754.233 | - | 27.641.075 | (2.254.316) | 64.140.992 |
| Efeki ispravke grešaka | | | | | |
| Ponovo iskazano stanje 01.01.2022. godine | 38.754.233 | - | 27.641.075 | (2.254.316) | 64.140.992 |
| Dob/gub za godinu/ostali uk rez | - | - | - | 1.727.372 | 1.727.372 |
| Drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka | - | - | - | 538.567 | 538.567 |
| Ostale promjene | - | - | (577.027) | - | (577.027) |
| St. na dan 31.12.2022.(01.01.2023.)god | 38.754.233 | - | 27.064.048 | 11.623 | 65.829.904 |
| Efeki promjene u rač politikama | - | - | - | - | - |
| Efeki ispravke gresaka | - | - | - | - | - |
| Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2023. | 38.754.233 | - | 27.064.048 | 11.623 | 65.829.904 |
| Dobit/gubitak za godinu | - | - | - | 2.434.623 | 2.434.623 |
| Ostali ukupni rezultat z godinu | - | - | - | 514.526 | 514.526 |
| Ukupna dobit/gubitak | - | - | - | 2.949.149 | 2.949.149 |
| Drugi oblici raspodjele dobiti | | 581 | | (581) | 0 |
| Ostale promjene | - | - | (-1.121.588) | - | (-1.121.588) |
| Stanje na dan 31.12.2022.god. | 38.754.233 | 581 | 25.942.460 | 2.960.191 | 67.657.465 |

Struktura kapitala data je u sledećoj tabeli:

| POZICIJA | 31.12.2023 | 31.12.2022 |
|-----------------------|------------|------------|
| Akcijski kapital | 38.754.233 | 38.754.233 |
| Revalorizac.rezerve | 25.942.460 | 27.064.048 |
| Statutarne i dru.reze | 581 | 0 |
| Zadržana zarada | 525.569 | 538.567 |
| Gub.tekuće godine | | |
| Dobit tekuće god. | 2.434.623 | 1.727.372 |
| Gubitak iz ran.god. | 0 | -2.254.316 |
| Ukupno: | 67.657.465 | 65.829.904 |

Akcijski kapital u „Poštama RS“ čini:

| | |
|--------------------|-----|
| - Državni kapital | 65% |
| - Vaučer ponuda | 20% |
| - Fond PIO | 10% |
| - Fond restitucije | 5% |

Pošte Srpske su uputile zahtjev Centralnom registru hartija od vrijednosti RS da nam se dostavi izvještaj o strukturi akcijskog kapitala na dan 31.12.2023.godine i Centralni registar HOV je dostavio traženi izvještaj u elektronskom obliku (na CD). Svrnjenjem dobijenih podataka i podataka u Glavnoj knjizi Preduzeća utvrđeno je da je stanje i struktura u Glavnoj knjizi na dan 31.12.2023.godine identična kao u Izvještaju Registra HOVA-a (38.754.233 akcije).

BILANS TOKOVA GOTOVINE

NOTA BR.18 (AOP 561)

Struktura priliva gotovine u periodu: 01.01-31.12.2023.godine je sljedeća:

| | 31.12.2023. | 31.12.2022. |
|-------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| - priliv iz poslovne aktivnosti | 102.694.991 KM | 90.459.143 KM |
| - priliv od aktivnosti investiranja | 561.753 KM | 110.796 KM |
| - priliv iz aktivnosti finansiranja | 53.554.548 KM | 43.924.684 KM |
| Ukupno: | 156.811.292 KM | 134.494.623 KM |

Ukupni prilivi u 2023.godini su veći u odnosu na 2022.godinu za 22.316.669 KM, a povećanje priliva je uslijedilo radi povećanja cijena naših usluga i bolje naplate potraživanja od kupaca, te usljed većeg korištenja over draft kredita i novog kreditnog zaduženja.

NOTA BR.19 (AOP 562)

Struktura odliva gotovine u periodu: 01.01-31.12.2023.godine je sljedeća:

| | 31.12.2023. | 31.12.2022. |
|--------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| -odliv po osnovu plaćanja dobavljač. | 19.125.323 KM | 17.506.126 KM |
| -odliv po osnovu plaćanja zaposlenim | 63.787.948 KM | 56.552.404 KM |
| -odliv po osnovu kamata | 277.897 KM | 198.695 KM |
| -ostali odlivi poslovn.aktivnosti | 15.009.373 KM | 15.122.562 KM |
| -odlivi za nabavku stalnih sredstava | 9.170.771 KM | 2.155.702 KM |
| -odliv iz aktivnosti finansiranja | 49.213.588 KM | 42.839.573 KM |
| Ukupno: | 156.584.900 KM | 134.375.062 KM |

Ukupni odlivi gotovine u 2023.godini u odnosu na 2022.godinu su veći za 22.209.838 KM, a uzrokovani su povećanjem plata i isplata istih, nabavkom stalnih sredstava i veće korištenje overdraft kredita u 2023.godini.

NOTA BR.20**POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE**

Sa 31.12.2023.godine u Poštama Srpske se vodi 362 sudska spora u kojima se Pošte pojavljuju kao tužilac i to ukupne vrijednosti od 2.534.255,39 KM (bez kamata) i 18 sudska spora u kojima su Pošte Srpske tužena strana u ukupnoj vrijednosti od 1.744.990,88 KM (bez kamate). Analitičke evidencije o sudskim sporovima koji se vode protiv Preduzeća i onih koje Preduzeće vodi protiv trećih strana se vode u Oblasti za pravne, opšte i poslove ljudskih resursa Preduzeća.

Kada su u pitanju sudski sporovi koje vode Pošte Srpske kao tužioc najveći dio su sudski sporovi koje su Pošte Srpske pokrenule protiv Fonda za zdravstveno osiguranje RS, a razlog ovih sporova je odbijanje Fonda da prizna Poštama Srpske pravo na refundaciju bolovanja preko 30.dana.

Načelom stalnosti poslovanja (MRS 1 Paragraf 25 i 26) je definisano da pri „pripremi finansijskih izvještaja, rukovodstvo procjenjuje sposobnost entiteta da nastavi da trajno posluje u smislu stalnosti poslovanja.“ Period koji se analizira je neograničen, ali u procjeni stalnosti poslovanja rukovodstvo uzima sve dostupne informacije o budućnosti za najmanje dvanaest mjeseci od kraja izvještajnog perioda, to znači za narednu poslovnu godinu. Pošte Srpske su sačinile i usvojile planove rada za naredne tri godine, što je dokaz namjere i plana Uprave Preduzeća da će poslovanje biti nastavljeno u naredne tri godine.

Treba imati u vidu činjenicu da su Pošte Srpske Preduzeće od strateškog interesa za Republiku Srpsku.

Vlada Republike Srpske i Narodna skupština su prepoznale ulogu i značaj Pošta Srpske te su u decembru 2023.godine pri usvajanju budžeta za 2024.godinu odobrile subvenciju u iznosu od 1.000.000 KM, za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijena (Sl.glasnik RS broj:112/2023 od 22.12.2023. godine).

NOTA BR.21**VANBILANSNA EVIDENCIJA (AOP 067 i 170)**

Ove pozicije na dan 31.12.2023.godine iskazane u salda iznose 40.860.113 KM, dok su na dan 31.12.2022.godine iznosile 26.370.587 KM, a u okviru njih obuhvataju se evidencije zaliha poštanskih maraka i filatelije, kartica dopune Mobis-a, robe koja je predmet posredovanja, lutrije i telekard kartica u depou, transakcioni računi preko kojih Pošte vrše usluge za druga pravna lica, primljene i izdate garancije i mjenice, evidencija imovine date pod hipoteku, konta za praćenje štampe obrazaca u dokument centru i slično.

Banja Luka, 31.12.2023.godine



NOTE SAČINILA
Adrijana Babić, dipl.ecc